

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDIC SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOYS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrossats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

ELS NOSTRES TEATROS

CRONICA

Quan va arribar l' intrèpit general Lachambre, ningú's va pendre la molestia de sortir á rebre'l: ni las autoritats, lo mateix las grans que las xicas, ni aquellas comissions de canonjes y regidors que van preparar la recepció de 'n Polavieja, ni las manadas de frares y capellans que al arribar D Camilo alsaren lo célebre crit de «¡Viva el general cristiano!», ni 'ls Pares de familia constituïts baix las inspiracions del ilustre Marqués de las Cinquillas.

Per cert que á un de aquests pares, á qui feyan cárrechs per son abandono inconcebible, 's defensá ab las següents paraulas:

—Si s' hagués dit general Lacasulla ó general Lasotana hi hauríam anat... Pero 's diu Lachambre... ¡Lachambre!... Una prenda interior de senyora... Ho tenim privat pels nostres estatuts, al objecte d' evitar pensaments pecaminosos. La carn es flaca, y ab no res, ab una sola paraula, s' enarbola.

L' héroe de Imús, de Noveleta, de l'ang y de Cavite vell; lo soldat valent que al davant de las animosas tropas, exposant la vida á cada instant, va donar lo cop mortal á la insurrecció tágala se trobá sol, enterament aïslat, al posar de nou los peus en la mare patria, després de una llarga travessia.

Disculpa en certa manera á la massa popular la circumstancia de ignorarse á punt fixo l' hora de l' arribada y de no figurarse ningú que 'l trasatlántich *Montevideo* pogués entrar en lo Port á sortida de sol. No obstant, si en lloch de tractarse de un héroe de la guerra filipina, hagués sigut qüestió de un matador de toros ó de *carabaos*, estich segur que centenars y milers de curiosos s' haurían resignat á perdre la nit per esperar-lo.

Las que no tenen disculpa de cap mena son las autoritats. Ellas podían averiguar perfectament lo que 'l públich ignorava y devían apressurarse á donar la benvinguda á un soldat á qui la patria deu tan gloriosos serveys.

Lo general Lachambre, per trasladarse desde 'l vapor á las escalas del desembarcader de la Pau tingué de utilizar una llanxa de lloguer, y ab un cotxe de plassa, també de lloguer, hagué de trasladarse desde la Plassa de la Pau al Hotel Continental.

Lo cotxero anava á atravessar l' ull central de aquella parodia d' Arch de triunto aixecat en honor de 'n Polavieja, y 'l general li digué:

—Pren un' altra direcció, que aixó no s' ha fet per mí.

Verdaderament, no valia la pena de passar per sota de una baluerna, que per cert encare no está acabada, y que durant tot lo día l' atravessa qui vol, inclús els xufleros que van á vendre la seva mercancia al peu de las escalas.

Lo vencedor de Cavite ja que com á simple particular era considerat, devía tancar-se en guardar aquesta situació disfrutant en cambi de alguna de las ventatjas que ofereix.

La primera y principal: poder observar, estudiar, ferse cárrech de moltes cosas, que ni s' observan, ni s' veuen, ni s' estudian quan á un home 'l prenen pel seu compte 'ls que 's proposan obsequiar-lo, formant al seu entorn una muralla impenetrable y cegantli la vista ab lo fum del encens.

Aixís lo general Lachambre pogué comparar la distinta acullida que troban al arribar á Barcelona 'ls soldats de la patria que no fan gala de professar determinadas ideas y 'ls cacichs de la política que tallan el bacallá.

Algunas horas després de desembarcar ell, baixava del tren directe de Madrit l' hereu Pantorrillas, árbitre y senyor de la política monárquica, que lo mateix fa ballar als conservadors que als fusionistas. En lo sarau de las eleccions y de las influencias se toca sempre la seva música. Res té donchs d' extrany que tots els sarauhistas sortissen á rebre'l, á donarli la benvinguda, á saludarlo, á recullir sas preciosas y significativas rialletas.

Convencis lo general Lachambre. Te mes compte en lo nostre país sentar plassa de cacich que d' héroe. Proporcionan mes satisfaccions las victorias electorals conseguidas sense reparar en l' índole de las estratagemas, que las victorias bélicas alcançadas noblement y ab perill de la vida. Veritat que ab aquestas últimas se salvan pera la patria ricas y dilatadas provincias ultramarinas; pero d' ellas no se'n aprofitan personalment els que disfrutan lo botí que proporcionan las primeras.

Los esperits práctichs que avuy s' estilan, exigeixen pels séus estofats més que llorers, bonas talladas.

**

Faltava encare que l' héroe de Imús presenciés un nou espectacle mes ostensible y significatiu que 'l precedent, ab l' arribada á Barcelona, del ministre de Hisenda Sr. Navarrotreverter.

En lo que vaig á dir no 'm referiré poch ni molt als industrials que acaban de donar una mostra esplendent de las sevas poderosas iniciativas organitzant la magnífica Exposició de las industrias novas que avuy s' admira en lo Palau de Bellas Arts. Molt haurá influït sens dupte en la creació y desarrollo de aquellas industrias lo régimen aranzelari inspirat en un criteri francament proteccionista; molt també l' elevació dels cambis, que impossibilita lo contrabando guardant la frontera millor de lo que podria ferho 'l cos de carrabiners més zelós y ben organitzat. Pero crech que la major part de la gloria de aquest admirable concurs correspón directament á l' activitat, á la inteligencia, al pesquis particular dels mateixos industrials, que fins en los moments angustiosos perque atravessa la nació saben fer al mal temps bona cara, y dir: —No tot s' ha d' ensoñar en aquesta desventurada Espanya, mentres tinguém nosaltres un pam de terra ahont apoyar lo péu.

Donchs á pesar de ser aixís, hi ha qui s' empenya en atribuir tot lo mérit de la cosa á un govern, mes que á un govern á un home, á un ministre... al ministre, precisament, encarregat de munyir l' extenuada vaca nacional.

Com un rey ha fet lo seu viatge desde Madrit á Barcelona. Lo seu paísá Peris Mencheta no s' ha descuidat de participarnos desde las columnas de *El Noticiero* que 'l wagó que l' ha transportat «es uno de los breacks de la Dirección de Obras Públicas, coche por el cual S. M. la Reina ha mostrado siempre gran predilección efectuando en el mismo diferentes viajes.» Y 'ns fá saber además que «este breack fué construido hace unos tres años en Bélgica y costó 15,000 duros, reuniendo en su interior cuantas comodidades pueda apetecer el gusto más refinado.»

Observin que tres anys enrera, al ser construït aquest *breack* á Bélgica, ja 'n feya també tres que regia l' actual aranzel... y alguns mes qu' estava fundada á Barcelona una important societat constructora de material de ferro-carrils.

Pero aquestas consideracions no solen férselas los ministros quan viatjan á lo príncep, recullint á son pás las salutacions dels interessats en enaltirlos y admirant grandesas y prosperitats fins allá ahont la

escassés y la miseria, lo dol y la desesperació se ceban en las tristas classes proletarias.

—¡Qué bonich es ser ministrel!...—devia pensar lo Sr. Navarrorreverter, durant lo séu viatge, y sobre tot al efectuar sa triunfal entrada á Barcelona.

Qualsevol se 'n vaja á Filipinas á exposar la pell com lo general Lachambre... ó com los trescents infelissos malalts y ferits que l' han acompanyat en lo séu viatge á bordo del *Montevideo*. Per ells no ha tingut Barcelona ni la mes modesta expressió de benvinguda. En cambi centenars de carruatjes luxosos han format lo corteig del ministre. L' héroe de Imús s' ha hostatjat á la fonda; pel ministre de Hisenda s' han obert las portas del Palau del Governador del Parch, propietat del Ajuntament.

Los malalts y ferits al sanatori: lo ministre, després de un sens fí de recepcions, banquets y altras festas, á celebrar un tiberi á la cima del Tibi-dabo á expensas de la Diputació de la Provincia.

Vaja... ¡no hi ha res més bonich que ser ministrel!...

LA VISITA DEL MINISTRE

—Vel'hi aquí 'l panorama general de la nostra *vinya*... Tot aixó ho bremém nosaltres.

Desde aquella altura se contempla la inmensa Barcelona, brillant á la llum del sol. ¡Qué gran es! ¡Y qué rica!... Sobre tot quan los vapors de una digestió remullada ab vins exquisits no 'ns permeten pensar en la miseria de tants pobres ni en las tristezas de tantás familias desoladas per los desastres de la guerra y per las conseqüencias de una política funesta.

Lo Sr. Navarrorreverter podrá resumir las impresions del séu viatge en la següent forma:

—Mes que la victoriosa espasa de un héroe que 's bat per mantenir la integritat de la patria, interessa á Barcelona la navaja ab que se l' afayta, encare que siga á repel. Ara ja la tinch ensabonada ab los méus discursos encomiástichs y optimistas. ¡Quíns nous impostos podrém establir pera donarli gust?

P. DEL O.

DESCUBRIMENT

SONET

Buscant una xicota jove y pura
vaig dí á una moreneta si 'm volia,
(en cas de ser soltera) y si tenia
algún admirador de sa hermosura.

—L' estimo molt.—digué:—y estich segura
de que no soch casada, y sentiria
ab tota la meva ánima que un día
fes al duptar de mí ma desventura.

¡Cóm jugava ab mon cor la trapassera!
Certa tarde al teatro vaig trobarla
y al pensar que 'm va dir qu' era soltera
no sé qui 'm va aguantar de no arrastrarla.
Sa ignocencia ¡Deu meu! va ser fingida,
daba mamá á una nena. Ja era dida....

AMADEO DORIA.

UN HOME FELÍS

—¡Ditxosos ulls que 't poden veure!
Aquestas paraulas y un carinyós copet á l' espatlla van ferme girar en rodó.

—¡Diastre! ¡quina sorpresa! ¿Tú altra vegada per aquí? Jo ja 't feya reposant tranquilament, en qualsevol cementiri d' Europa ó d' América.

—Donchs ja ho veus! Aquí 'm tens fresch, gras y felís, completament felís. Visch allá, en aquella casa blavosa, segon pis: aquells quatre balcons que tenen las persianas moradas. Hi posat casa de dispesas...

—¡Ay caramba de xicot!... ¡Cóm podía jo imaginarme que al cap de set ó vuyt anys!... ¡Qué sé jo 'l temps que deu fer!...

No me 'n sabia avenir. Veritat es que la meva extranyesa era fundada y que qualsevol en el meu cas s' hauria quedat tan admirat com jo.

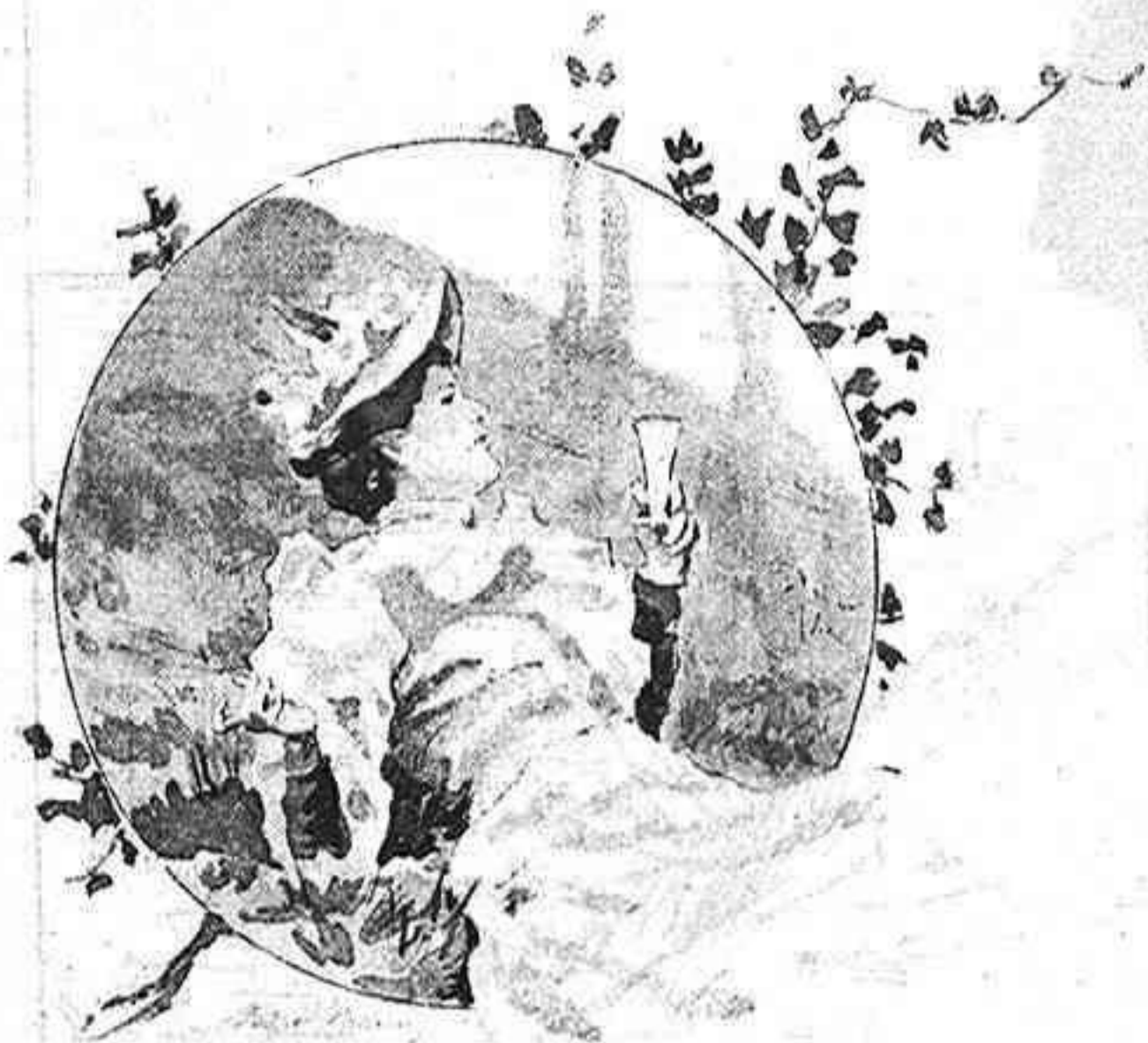
En Leonci era un company dels antichs, dels mes divertits de la colla. Ens trobavam al café; venia ab nosaltres al teatro; may faltava á cap partida de camp.... Pero un día.... alló que al mes pintat pot succehirli, un día va casarse y 's va despedir del grupo ab aquestas sensatas paraulas que tots li vam aplaudir:

—Entro en el gremi del matrimoni y vull cambiar de costums. Hi trobat una dona qu' es un ángel, estich cansat de l' existencia que hi portat fins ara y desitjo fundar una familia. ¿No us sembla que faig bé?

—Sí, noy!—vam respóndreli tots á coro:—cásat, cambia de costums, funda una familia, y quan la tinguis fundada... dónali tantas expressions de part nostra.—

En Leonci 's va posar á riure, 'ns despedirem.... y ja no 'ns vam tornar á ocupar mes d' ell. De tant en tant, per noticias extraviadas, ens enteravam de que la fundació de la familia no li resultava; que no n' hi havia de fets; que en Leonci estava desesperat; que parlava de suicidarse, ó d' emigrar, ó de fer no sé quina tontería... Noticias vagas, inseguras, de aquellas que un las reb no sab cóm, las comenta distretament y las olvida de la mateixa manera.

AL CAMP

—Que l' aygua falti
no 'm dona afany....
¡Mentres de Fransa
vingui xampany!

LAS ARTISTAS DEL DÍA

De sa veu, els que las senten
ne tenen bastant qué dir;
pero en cambi, en quant á formas....
¡ayúdeme V. á sentir!

¡Es clar que passats tants anys m' havia de sorprendre la repentina aparició de 'n Leonci, sobre tot de 'n Leonci fresch, gras, alegre y, segons confessió propia, completament felís!...

—Y donchs!—vaig preguntarli, no sé si ab interés ó ab curiositat:—¿qué t' ha succehit durant aquests anys? ¿qué has fet? ... Explicam, cóntam ...

—¡Ay!—va exclamar llansant un sospir y tancant els ulls ab bastanta gracia:—hi fet una pila de cosas, pero al últim hi sortit ab la meva....

—¿Es dir, que tant mateix?...

—¡Hi realisat els meus ideals!... ¡Hi fundat una familia! ...

Y posant, com vulgarment se diu, fil á l' agulla, comensá á explicarme la seva historia.

—Per mes que volgués—va dirme—'m seria impossible donarte una idea de lo consternat que vaig quedar al veure que després d' un any de matrimoni, á casa no mes eram dos; ella y jo.

—¡Y tú que 't casavas per fundar una familia!...

—¡Aquí, aquí está 'l cas!... Vaig determinar consultarho ab un metje —«Fássili pendre aygua de créixems»—va dirme. Tot va ser perdre 'l temps: no va resultar res. Un altre 'm va dir:—«Veji si fentla dedicar á la gimnástica».... ¡Tampoch!...—«Potser menjant forsa carn!»... Igual que menjant forsa peix: zero.

—¡Ja es cremador aixó!...

—¿Qué dius? ¿si ho es?... totas las fórmulas, totas las receptas indicadas per aquest cas varen ser ensajadas. Vaig portar á la dona á las ayguas del Garrofer, vam anar á Núria, vaig mirar si á copia de banys de mar.... Lo mateix que si ho diguessim á la paret: sempre resultat negatiu.

—¿Per qué no probavas si cambiant d' ayres...

—Aixó es lo que vaig fer. Vam estar mitj any á Madrit, onze mesos á Valencia, divuyt á Sevilla, un any á Córdoba ... Res! La terra de la gracia va quedar sense y la familia desitjada 's feu sorda als meus clams.

—Aixó vol dir que quan una cosa no ha de succehir....

—¡Pero quan un hom está empenyat en que succeheixi... Cansat de tant bregar y d' anar d' Herodes á Pilats inútilment, seguint els consells d' un barber cordobés que sempre 'm deya que «las plantas para dar flores no han de sacarse de su propio terreno...» vaig tornar á Barcelona....

—¿Fa molt temps ja?

—Un any de passo. Al arribar aquí, una persona 'm va assegurar que si la meva senyora sabia dedicarse á una vida activa y ocupada, y 's podria distreure... potser encare ab paciencia....

—¿Y qué vas fer?

—Buscarli aquesta ocupació y facilitarli aquesta activitat. Vaig llogar un pis gran.... aquell que desde aquí 's veu; vaig establir casa de dispesas, y.... lo mateix que qui posa oli en un llum; deu ú onze mesos després d' haver inaugurat aquest nou género de vida, tenia ja la ditxa de véurem pare d' un nen ros, aixerit, bufó com un ángel.... ¡La familia que tant havia jo somiat ha sigut, per fi, fundada!....—

Vaig mirarme á n' en Leonci per convéncem de que parlava de serio. ¡Y tant de serio!.... Ulls, boca, nas.... tot lo seu semblant respirava alegría, aquella alegría intensa que neix dels plechs mes recóndits del cor.

—¿Quants ne tens de dispesers?—vaig preguntarli.

—Tres. Son joves y molt ben educats. N' hi ha un, inglés, ros com un fil d' or, que 'l vam coneixer en el tren, quan tornavam aquí. El tenim desde 'l primer día....

—Vaja!—vaig exclamar contenintme apenas y procurant despedirme del felis Leonci:—tú sí que 't pots ben alabar d' haver fet un descubrimient!....

—¿Quín?

—Que per tenir familia no hi ha res com posar casa de dispesas.

A. MARCH.

CAPRITXOS

Ja ho sé que no m' estimas;
ja 'm consta que no 'm vols;
hasta sé que á un altre home
professas gran amor;
pro encar' que m' aborreixis,
jo t' aymo com un boig;
voldria despreciarte,
olvidar lo teu nom ...
Més ¡ay! es imposible
no puch governá al cor.

Tens rahó: 't vas morint.... ¡Sembla increíble!
¡Per tú no hi ha remey!....
Voldria dar ma vida, per salvarne
la teva, angelet meu,
perque estich ben segur, que ab tos prechs tendres
anava tot seguit, dret cap al cel.

Avuy en somnis m' ha eixit
una fantasma terrible
y:—Vostre amor no es possible—
ab veu cavernosa ha dit.
—No veureu may conseguit
en la terra vostre anhel;
sols us juntareu al cel.

.... ..
Si es certa aquesta sentencia
mátans, Deu meu, per clemencia
mátans sense cap rezel.

«Estimá y ser aymat» era lo somni
més preuhat que en lo mon jo vaig tenir.
Més ¡ay! me despertá ma cruel deslitxa
al funest crit d' «Aymar y sé aburrit».

T' estimo, com la floreta
estima lo sol ixent,
com l' au, al ayre en que vola,
com la mare á son fillet.
Tú, al contrari, m' aborreixes

FILOSOFÍA DE GUARDA-PASEOS

Las fiers que 'ls raigs ardents del sol mustigan,
rebotan després;
las camas que en la guerra un día 's perden,
¡no tornan may més!

com á sa presó, lo pres,
com á la claror, lo lladre,
igual que l' infern al cel.

Dius qu' estimas ab frisansa
y jo no ho crech ni ho creuré; }
l' amor naix al cor, nineta,
y tú, 'm consta que no 'n tens.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

ENTRETENIMENT INAGOTABLE

Diguin lo que vulguin quatre
ó sis barcelonins mal avinguts ab
els seus interessos, la plassa de
Catalunya s' ha de deixar tal com
está.

Si vostés compran una juguina
al séu nen ¿qué desitjarían? Que
aquella juguina li durés sempre,
que may més haguessin de pen-
sar en comprarn'hi un' altra...

¡Y Barcelona, que té un juguet
tan hermós y acreditat com la pla-
ssa de Catalunya, tracta de des-
truirlo, urbanisantlo, edificantlo
ó fenthi no sé qué!... ¡Barcelona,
que ha trobat en aquesta célebre
plassa lo que 'ls pares de familia
no han pogut trobar may en las
quincallerías, s' empenya en es-
patllarla, procedint al seu arreglo
definitiu!... ¡Quánta aberració y
qué poch esperit práctic!...

Potser no hi ha lloch ni siti pú-
blich en la ciutat condal que 'ns
haja proporcionat tants ratos de
distracció y entreteniment com
la plassa de Catalunya.

¡Si 'n fa d' anys que 'n parlém!
¡si 'n fa de temps que la discutím!

El número de projectes d' ur-
banisació que s' han presentat es incalculable.

Las vegadas que 'ls *propietaris* s' han reunit *para*
llegar á un acuerdo, ocuparían una llista pitjor que
la de la Lotería.

Las sessions que l' Ajuntament hi ha dedicat for-
marían una carretada de tomos.

Y no parlém dels articles de la prempsa, ni de las
reals ordres publicadas á la *Gaceta* ni dels exhortos
dels jutjats, ni dels informes dels lletrats de las
parts litigants, ni de tot' aquesta enderga de docu-
ments en paper sellat y sense sellar á que ha donat
lloch la qüestió *legal*—ó *ilegal*, vajan á saberho—
de la propietat de la famosa plassa.

Baix el punt de vista pintoresch y d' aplicació in-
mediata, es impossible trobar un manantial fecundo
com aquest.

Cada any ens distreu lo menos dugas tempora-
detas.

¿S' acosta l' hivern?

Coro de lamentacions sobre l' estat de la plassa
de Catalunya.

—¡Alló no pot anar!... ¡Alló es un barranc'!...
¡Quan plou no hi ha qui tingui pit per atraves-
sarho! ... El fanch arriba als jonolls... Si no s' hi es-
tableix un servey de barcas, valdrá més donar la
volta per detrás del *Eldorado*...

¿Entrém al istiu?...

—¡Brrr!... Un Sahara!... ¡Aquell sol esta'hella y
derreteix el cervell!... ¡Núvols de pols que á un el

LA MÚSICA DE LA SENMANA

Melodiosa tradició
del temps de l' inquisició.

deixan cegol... ¡Ditxosa plassa de
Catalunya!...

Passa l' istiu y tornan las jere-
miadas d' hivern; s' acaba l' hi-
vern y 's repeteixen las exclama-
cions d' istiu... Y 'l món roda, y
la Comissió de Foment treballa
ab tota activitat, y 'ls propietaris
tornan á reunir-se *para ultimar*
el asunto... y la plassa de Cata-
lunya no s' arregla y 'l xorro cau-
dalós de distracció que aquell cén-
trich desert ens proporciona, ra-
ja, raja sempre, sense trassas d'
agotarse...

¿Qué succehiría el día en que
desgraciadament l' arreglo 's por-
tés á cap y la plassa quedés defi-
nitivament urbanisada?

Se 'n parlaría quatre, sis, vuyt
días... y ja ningú se 'n recorda-
ría mes. Com lo del empedrat de
la plassa Real.

¿En qué 'ns entretindríam lla-
vors?

No siguém suicidas! Conser-
vém cuydadosament la plassa de
Catalunya en son actual estat
provisional y no 'ns fiquém en
ll bres de caballerías:

¡Son tan pocas las distraccions
que 'ns quedan!

MATIAS BONAFÉ.

¡ENTRE POCH Y MASSA!...

Quan l' Antón era solter
sempre deya:—«A mí m' agradan
aquestas donas tan primas,
que 's vinclan com una canya.
M' agradan molt las xicotas
vaporosas y románticas,
y que tenen la cintura
que ab una má se 'ls abraça.»

Ab aquestas il·lusions
al poch temps l' home 's casava
ab una dona tan prima...
es á dir prima, tan flaca,
que de carns, gens ne tenia,
pero d' ossos, n' hi sobraven.

El mateix Antón ja ho deya:
—«Tinch una dona tan magra,
que quan som tots dos al llit,
sol passar moltes vegadas
que busco de cap á peus
del llit... y no puch trobarla.»

Al cap de mitj any escás,
l' Antón tingué la desgracia
de morirseli la dona,
sens que li causés racansa:
quedar viudo, ja que 'ls ossos,
sols á ne 'ls gossos agradan.

—Es precis buscá una dona
que 's posi al puesto de l' altra;
—digué l' Antón.—Variém,
busquém una dona grassa,
d' aquestas que tenen carns...
y que son tan ben plantada.»

Aixís va ferho l' Antón;
mes al poch temps se 'n queixava,
puig ab la segona dona
per massa carns, no lligavan.

—Es tan grossa,—m deya un día,—
que 'ls cinturons de gimnástica
que jo tinen, li son petits
á n' ella... per lligas-camas.

Per 'xó avuy quan li preguntan
de quin modo més li agradan
las donas, l' Antón contesta:
— ¡No més m' agradan pintadas!

LLUÍS G. SALVADOR.

A CAN ROMEU (MARCA «QUATRE GATS»)

Al carrer de Montesión, al costat mateix de la *Catalana del Gas*, s'ha inaugurat fa pochs dies un establiment que ó molt ens equivoquem ó cridarà aviat l'atenció de tot Barcelona, venint á constituir dintre de poch una de las notas mes curiosas d'aquesta ciutat.

Es cervereria, es café, es cassino; pero ho es sense tenir ab aquests establiments cap punt de contacte. A *can Romeu* tot es original, nou, inesperat; mes que una casa ahont s'hi beu cervera ó s'hi pren café, es un museo, un centro d'expansió, ahont, al pas que s'hi saborejan bonas begudas, s'hi respira un ayre modernista que aixampla 'ls pulmons y porta l'esperit á regions mes serenas.

El cliché de no volguer entrar en descripcions pera deixar íntegro als lectors el plaher de la sorpresa may s'haurá aplicat tan bé com ara. A *can Romeu* no pot ser descrit: s'ha de visitar, s'ha de veure, s'ha de seure en aquellas cadiras que en lloch mes se troban, s'han de contemplar aquells detalls d'ornamentació que en lloch mes s'admiran.

Las parets están cubiertas de pessas de cerámica y traballs deguts á aquesta moderna y valenta generació d'artistas que tant ha contribuít á enlaxar el nom de Catalunya. En Ramon Casas hi té un apunte de gran tamanyo, trassat ab un garbo y una seguretat inimitables.

Felicitém de tot cor al nostre amich Romeu, desitjantli tota la prosperitat que mereix la seva empresa. Establiments com *A can Romeu* pintan la iniciativa d'un home y honran la ciutat que 'ls posseheix.

Un prech voldriam dirigirli. ¿Per qué no fa retirar aquells *célebres* dibuixos que tant han donat que

dir á la concurrencia? Ens referím als desgraciats redolins del Utrillo, no 'l simpátich Utrillo de Sitjes; l'altre, l'Anton Utrillo, 'l vehí del panteón de 'n Girona. ¡Pobre Utrillo! Deu no ha volgut iluminarlo, y 'ls seus ninots, entre mitj de las inspiradas notas d'art que brillan en las parets de *Can Romeu* hi desempenyan un paper tan trist!... Retirarlos, será millorar l'aspecte del establiment y fer un verdader favor al pobre autor dels redolins.

UN DE LA REPARADORA.

ÍNTIMA

Ab ton gosset anavas per la Rambla
tranquila passejant,
y al véurem vares fer la desentesa
y 'ls ulls vares girar.
En cambi, al véurem ell, pobre bestiola!
vingué á n' á mí saltant,
y ab grinyols de content al ferne un brinco
me va llepar la má.
Al veure l'agrabiment d'aquella bestia,
d'aquell gosset qu'avans
un terrosset de sucre jo li duya
joyós d'en tant en tant,
sabs que vareig pensar, dona traydora?...
Sabs que vareig pensar?...
Que lo teu cor jamay se semblaria
al d'aquell animal,
puig que hasta ab collar nou la pobra bestia
coneix l'amich d'avans,
y tú al trobá un pagano de més rumbo
ja tot ho has oblidat.

SURISENTI.

LLIBRES

FIFINA, por J. ORTEGA MUNILLA. — *Fifina* es lo títol del primer treball que figura en lo volúm 52 de la *Colección Diamante* que acaba de publicarse. Es un quèntet preciós, exquisit, com tots los traballs que brotan de la garbosa ploma del ilustre director de *Los Lunes del Imparcial*.

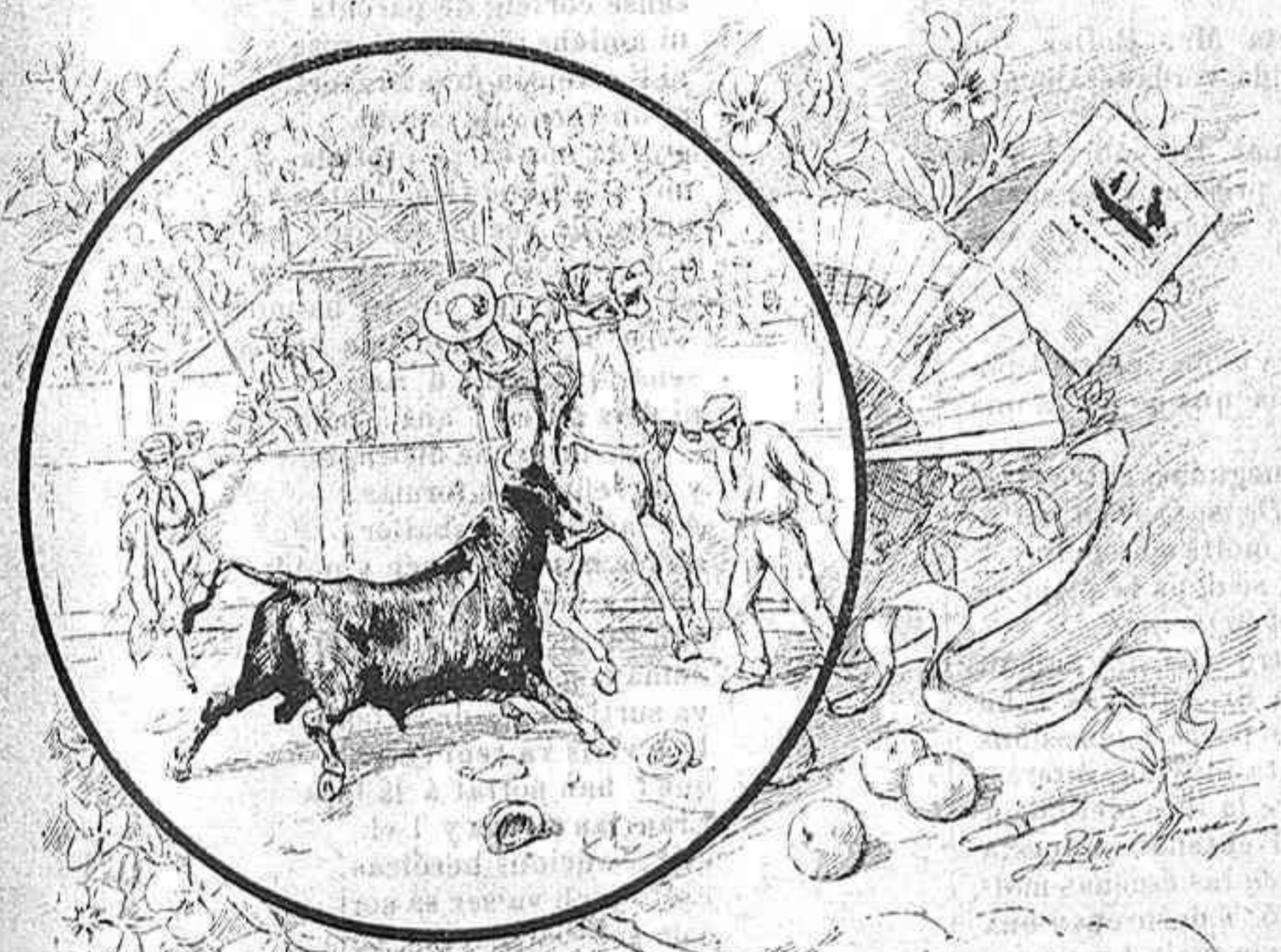
Hermosos y escullidíssims son aixís mateix los restants traballs que figuran en lo volúm, revelant alguns un admirable enginy en la concepció del assumpto, com los titulats *El favor*, *La fiesta de los recuerdos*, *El espejuelo de la gloria*, *El niño de París* y *El sillón de muñecas* y distingintse en altras com los titulats *El yegüerizo*, *El caballo de la guardia civil*, *Recuerdos del centenario* y *Carabeladas* per la originalitat y 'l fondo sentiment ab qu'están trassats assumptos que exigeixen un gran esperit de observació y que colocan al autor al costat dels primers croniquers de la premsa universal.

Completan la importancia del volúm notables impresions de viatge, una d'ellas referent á *Córdoba* plena de llum y de color meridional y las altras relatives á la xamosa Galicia, tractadas ab la frescor y la riquesa de tons de un pinzell molt hábil y de una paleta molt opulent.

Lo volúm 52 de la *Colección Diamante*, per la seva amenitat y per sas excelents condicions literarias mereix ser senyalat com un del més notables, entre 'ls que componen la tan escullida com económica publicació.

ALTRES LLIBRES REBUTS. — *Tot pels quartos*. — *Disbarat* en un acte y en vers original de M. Bodallés, estrenat á Romea la nit del 3 de abril últim.

LA FESTA NACIONAL

¡Bona pica!

Lo quant del Degollat.—Tragedia en un acte de D. Victor Balaguer.

Riera Baixa.—Graciosa parodia de *Terra Baixa* escrita per J. Montero y estrenada á Romea la nit del 17 de maig últim.

RATA SABIA.

LO PARDAL

(INSTANTÁNEA)

Pica y lluca
tot d'un cop,
tafaneja,
va per tot;
mes no deixa
may la por...

Qui vijila
val per dos.

J. BAUCCELLS PRAT.

LIRICH

Entre las obras novas posadas en escena, algunas han sigut justament aplaudidas.

Oratoria fin de siglo, es un graciós monólech degut al Sr. Giménez. L' actor Sr. Santiago va interpretar-lo ab acert presentant la caricatura de diversos tipos de oradors, y excitant continuament las riallas del públich.

Los tres actes que tenia *Los guantes del cochero* s' han reduhit á dos. Qualsevol diria que aquests guants ab'l us s' han encongit. Suprimit l' acte tercer lo desenllás se presenta algún tan precipitat. En l' execució sobresortiren las Sras. Rodríguez y Pino.

Venta de Baños sense ser de las obras mes reixidas de 'n Vital Aza, revela la ploma del seu autor gracias als numerosos xistes qu' esmaltan lo seu diálech. En cambi 'ls tipos son poch nous, y aquesta vegada á lo menos en Vital Aza s' ha descuidat d' aténirse á l' observació del natural, qu' es lo secret de las obras que atrauen l' interés del públich.

TIVOLI CIRCO-EQUESTRE

Entre 'ls últims debutants s' hi conta Mr. Boller, que per la novedat dels seus exercicis crida verdaderament l' atenció dels concurrents al Circo.

Aquest se veu cada nit molt animat. Divendres de la senmana passada l' honrá ab la seva presencia 'l general Lachambre, que sigué saludat ab grans aplausos per tots los concurrents.

NOVEDATS

La companyia de 'n Mario ha tornat á trobar entre 'l públich de Barcelona la numerosa clientela que no deixa una sola de sas funcions.

Després de posar algunas obras ja conegudas, entre ellas l' indispensable *Amigo Fritz*, lo drama *De mala raza*, en lo qual lo Sr. Thuillier se revela actor de molta potencia y l' arreglo de 'n Mario fill *El libre-cambio*, se doná la primera representació de la comedia *El bajo y el principal*.

Procedeix aquesta producció del teatro alemany, ahont es coneguda ab lo títol de *El honor*. Lo Sr. Villegas l' ha acomodada á la escena espanyola, fent no pocas concessions al gust de nostre públich. L' obra resulta nutrida, interessant y sumament atractiva. Versa sobre la idea del honor y la manera convencional que tenen d' entendre aquesta idea las diversas classes socials. Hi ha en las escenas molta vida, y en las reflexions que de l' acció s' desprenen una notable forsa de pensament. Los tipos son molt humans y 'l llenguatge en que s' expressan despullat de requincallas retóricas y de conceptes lirichs, es el que correspón al teatro modern; aixís y tot la dicció es notablement correcta y expressiva.

L' obra ha sigut rebuda ab agrado. En altres temps mes propicis al teatro serio *El bajo y el principal* hauria sumat un gran número de representacions Avuy, desgraciadament, fins las obras bonas, passen depressa.

En l' interpretació s' distingeixen las Srtas. Cobeñas y Suárez y 'ls Srs. Cuevas, Thuillier, Mario, Vallés, y Balaguer. Aquest caracteriza un deliciós tipo de obrer de Madrid mes aficionat á las copetas que al treball.

CATALUNYA

A benefici de la Srta. Cervantes s' estrená la joguina lirica *En casa de la tiple*, original dels Srs. Limendoux y Rojas, ab algunas pessas de música del mestre Calleja.

Aquesta producció sense ser una cosa del altre mon, resulta bastant entretinguda, té abundancia de xistes y está dialogada ab facilitat. No obstant alguns dels seus tipos pertanyen de plé al género caricaturesch. Respecte á la música, encare que té poca novetat, es agradable.

GRAN-VIA

Pipelet, l' opera vella un dia tan famosa encare, avuy s' escolta ab gust, sobre tot quan acerta á tenir per intérprete una cantant de condicions excelents com la Sra. Saroglia.

En lo mateix teatro s' ha reproduhit la famosa *D.ª Juanita*. Las germanas Tani, la Coliva y en Grossi s' hi han lluhit de debó.

NOU RETIRO

La companyia acaba de rebre un bon reforç ab lo concurs del actor cómich Sr. Palmada, que ha sigut sempre l' nen mimat de una part del públich aficionat al género xich.

Després del molt temps que feya que no treballava á Barcelona, no ha perdut cap de las condicions que 'l caracterisan. Inútil dir, per consegüent, que ha trobat los mateixos aplausos ab que sempre l' han acullit los que admiran y celebran las sévas gracias.

JARDI ESPANYOL

Ab la calor d' aquests dias s' animan los teatros que disfrutan de una completa ventilació.

La companyia del Sr. Bosch treballa ab l' esmero que tothom sab, y desde 'l dimars ha sigut aumentada ab l' excelent tiple cómica D.ª Julia Gómez.

La pessa *Las olivas* de Melitón González amanida ab un pich de Jota aragonesa y ball, ha sigut l' éxit de la present senmana.

N. N. N.

L' ÚLTIM TRIBUT

Aquell enterro que passa
órfe de fúnebres pompas,
sense corteig de parents
ni amichs ab cara plorosa,
ni l' ostentiu de un recort,
ni una senzilla corona;
que dú una caixa pintada,
un caball que tira 'l cotxe,
un escolá per fé espergis
y un capellá per dí absoltas,
es l' enterro d' un qu' ha mort
sense 'ls consols d' una esposa
sense 'ls auxilis d' amichs
ni dels pares l' ansia boja.

Era un home distingit
y de refinadas formas.
Ab las donas caballer,
ab los homes franch y noble.
Jamay las sévas monedas
van ser negadas als pobres.
Jamay, per prestá un auxili,
va surti un nó de sa boca.
Dos vicis va tení en vida
que l' han portat á la fosa.
Eran las cartas y 'l ví:
dugas aficions heróicas.
En lo joeh va ser sa sort
com sas borraeras, boja.
Va guanyá un dia un milió
y ara l' enterran d' almoyna.
Tan bon punt se vejé rich
va aná á viure á Barcelona.
Va aixecá un temple al Deu Baco

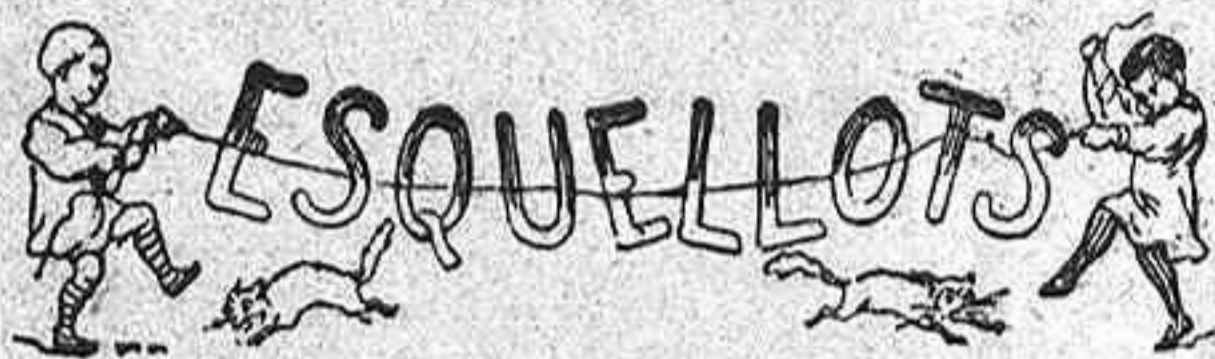
IDILI NOCTURN (per MARIANO FOIX.)

La papallona y 'l burinot.

per embrutirse y corromprers.
 Y allí ahont el ví es conjur mágich
 d' una incontrastable forsa,
 allí ahont son lliures las llenguas
 y 'ls nervis flachs s' esbalotan,
 allí ahont la sanch s' enardeix
 y 'ls cervells purs se corrompan,
 allí ahont los baixos s' ensalsan
 y 'ls alts humilment s' encorban,
 allí ahont los ulls centellejan
 y vibran del cor las cordas
 sense trabas de mentidas;
 sense argollas de vergonya,
 va doná esbarjo frenétich
 á sa passió escandalosa
 tan cego, tan boig y estúpit,
 que al cap d' un any de la posta
 lo que las copas van darli
 li varen pendre las copas.
 Després... la vida gastada
 y eniquiladas las forsas.
 Un refugi al Hospital
 aixopluch de malalts pobres.
 Una malaltia lenta
 y una agonía horrorosa.
 Després... la mort, sempre justa,
 va posar punt á sa historia.
 Mes tart van amortallarlo
 mans mercenarias y torpes,
 y la gastada materia
 are va cap á la fosa
 olvidada com la fulla
 que 'l vent al no res s' emporta.
 Davant de son cos inert,
 que tanca tan negre historia,
 cap rich hi fa barretada,
 ni cap pobre s' treu la gorra.
 Viu, va recullir desprecis,
 y mort s' emporta á la tomba
 un tribut d' indiferencia
 que la societat li dona.

J. PUIG CASSANYAS.

Es llástima que 'l Sr. Navarrorreverter no haja aprofitat la séva estada á Barcelona per fer una proba práctica de una de las grans midas financieras per ell dictadas al objecte de salvar á l' Hisenda espanyola.

Me refereixo al impost del 15 per cent sobre 'l preu de passatge de tranvías, ómnibus y demás carruatjes que circulan per l' interior de las ciutats.

La proba que podia fer es la següent:

Deixar lo carruatje de dos caballs ab que l' han estat passejant y pujar á un tranvia del inglés ó á un cotxe de la Catalana, y pagar lo preu del trajecte ab lo quinze per cent per ell imposat.

Deu céntims y un y mitj per rahó del 15 per cent, son 11 céntims y mitj.

A veure com s' ho hauria compost per satisferlos.

**

Donarne dotze, no pot ser perque en aquest cas las empresas lucran mitj céntim.

Donarne onze, tampoch pot ser, ja que llavoras qui lucraria 'l mitj céntim fora 'l públich.

Casi no hi hauria mes remey que provehir als conductors de unas bonas estisoras pera partir las monedetas de céntim.

¡Y aixó en los passatjes que valen deu céntims!

**

¡Y en los que 'n valen 15?

Per aquests será necessari satisfer 17 céntims y $\frac{1}{4}$.

Y de cada céntim se n' haurán de fer quatre trosos per arreglar lo pago ab exactitut, sens perjudici de las empresas, ni del públich.

¡Ja veuhen, donchs, fins ahont arriba 'l talent práctic del Sr. Navarrorreverter!...

Naturalment ¡cóm no han de fer ministre de Hisenda á un home que té unas pensadas tan estupendas!

¡Y tot perque 'l producte de aquest impost pugá aplicarse á costejar lo cotxe als ministres, als capitans generals, als bisbes y á tots los peixos grossos que 'n gastan á expensas de la nació!...

L' Arch de triunfo, per altre nom Estació de Cornellá, ja 'l tirarian á terra.

Pero segons noticias lo mestre de casas encarregat de la construcció, exigeix per desferla 800 duros, cantitat que 'ls que varen ferla aixecar consideran excessiva.

¿Volen una solució bonica y barata?

S' espera la nit de Sant Joan y se 'n fá una foguera.

En aquest cas no s' hi haurá de gastar mes que un misto.

Referent al ápat del Tibi-dabo, diu *El Noticiero*:

«Contestó el Sr. Ministro enalteciendo las dotes del presidente de la Diputación provincial (aquest havia parlat avants) como catalán, como adalid del trabajo nacional y como caballero.

»El Sr. Sard, ante las frases halagüeñas del señor Navarrorreverter, se sintió profundamente conmovido.»

**

Segons noticias, lo dilluns, molts personas que havian llegit *El Noticiero*, van anar á casa 'l senyor Sard á preguntar pel séu estat de salut.

Perque una conmovió massa fonda després de un ápat abundant, pot trencar la digestió produhint funestas conseqüencias.

Per fortuna 'l Sr. Sard es un home robust y á proba de xampany y de discursos.

En las últimas elecciones celebradas en lo Colegio de advocats pera la renovació de algúns càrrechs de la Junta de Govern, resultaren reelegits diputats 2.ⁿ, 4.^t y tesorero respectivament los Srs. D. Joan J. Permanyer, D. Joseph Milá y Pi y D. Ernest Castellar.

Candidatura que recomenava ab molta instancia *La Renaixensa*.

Aliantse un catalanista com lo Sr. Permanyer, ab dos polítichs á la madrilenya tan significants com los Srs. Milá y Pi y Castellar, los *trionfs* son molt mes fácils.

¡Grat sia á Déu que ja ho comencan á entendre!

Qui hi ha guanyat ab aixó de l' agregació son los gegants.

L' any passat els camálchs encarregats de portarlos y ferlos ballar, van pagar 60 pessetas al Ajuntament. En cambi aquest any n' han exigit 600.

Y las han exigidas en rahó de tenir que recorre 'ls pobles agregats en tots los quals hi viu un que altre regidor, y ja es sabut qu' es de reglament que 'ls gegants passin á visitarlos.

D' aquesta visita no se 'n pot prescindir; es impossible. L' Hereu y la Pubilla una vegada al any han de dir á cada un dels administradors de la Ciutat:

—Recorda't qu' estás fent els gegants com nosaltres mateixos.

ELS QUATRE PENDONS DEL ALCALDE

—Pél poch temps que 'm queda,
tots ab mí contéu;
vull ser pendonista
de tot arreu.

Llegeixo:

«Al recibimiento del Sr. Ministro de Hacienda Sr. Navarro Reverter ha asistido una numerosa comisión de escribanos, presidida por el decano presidente D. Marcelo Planas y Casals.»

¡Y després dirán que 'l germá del hereu Pantorrillas *no pot veure* al Ministre de Hazienda!

Si bé es veritat que tal vegada en Navarro Reverter es encare més cego que Don Marcelo, desde 'l moment que forma part de un govern que no s'adona de que la ceguera es una de las causas qu' inhabilitan per l' exercici de una escribanía de jutjat.

Pero que s' hi ha de fer!... Tingas al germá cacich, y digas: —Que inhabilitin á la justicia, que també porta 'ls ulls tapats ab una vena.

Dels tres comissionats que van anar á Madrid á aceptar un augment en lo cupo dels consúms, dos han conseguit una distinció honorífica, porque no s'olvidin may mes del gran servey que van prestar á Barcelona ab lo séu viatge.

Lo Sr. Griera (a) Pagés y 'l Sr. Castellar (a) Senyor han sigut nombrats Jefes superiors de Administració.

—¿Y al Sr. Nadal?

—Per ara no li han donat res; pero segóns notícias, li reservan un títol nobiliari.

—¿Se pot saber qué 'l nombrarán?

—Sí, senyor: es molt fácil que 'l fassin Marqués de la Marmota, ó be Conde del Guix ó tal vegada Baró del Pes de las Figas.

Si 'l primer día del próxim mes de juliol governa encare en Cánovas, será nombrat alcalde de Barcelona 'l Sr. Coll.

—¿Y si per una casualitat governés en Sagasta?

—Llavoras lo nom del alcalde barceloní quedaria augmentat ab tres lletres, ja qu' empunyaria la vara 'l Sr. Coll-*aso*.

—Si qu' es casual!

—Gens ni mica. Aixó vol dir que tant los conser-

vadors com los fusionistas, ab *aso* ó sens *aso*, á l' alcaldía de Barcelona hi posan el *Coll*.

Acaba de morir un home tan eminent com modest, don Llátzer Bardón célebre heleenista.

Havía sigut catedrático de la Universitat Central, y com tots los professors dedicats á la ensenyansa havia publicat una obra de la séva assignatu-

ra, confeccionada ab tal esmero, qu' ell mateix va compóndrela de caixa, per evitar erradas.

Aixó ja no ho fá cap mes catedrático.

Una altra cosa que tampoch cap mes catedrático la fa:

Venia l' obra als séus alumnos á preu de cost, sense guanyarhi un céntim.

Y sobre la primera página hi feu imprimir

lo següent avís:

«Suplico als que adquireixin aquest llibre que 'l comuniquin á altres, puig no posaré á la venta cada any no mes que un número rehuidíssim d' exemplars.»

Podrá dirse ab rahó que una flor no fá estiu; pero vaja, que 'l Sr. D. Llátzer Bardón, tan mateix era una flor bèn perfumada!

L' escena á París.

Un tal Alexis, se dedicava al ofici de curandero, havent alcansat un gran renom. Tals eran las curas que feya y tals las que li atribuhian, que á totas horas del día 's veyia la casa plena de malalts.

L' altre día va presentars'hi un comissari de policia, intimantli l' ordre de seguirlo.

—Está bé—respongué 'l curandero.

Y al marxar, digué al séu criat:

—Que no 's mogui ningú, y 'ls malalts que vinguin que s' esperin, que torno dessguida:

—Sí... sí... ja t' ho dirán de missas!—pensava 'l comissari, mes decidit que may á posarlo pres en cástich á tanta frescura.

Arribaren al despaig del Comissari.

Y 'l tal Alexis, trayentse un document de la cartera, li digué:

—Enteris de aixó, si es servit.

Era un títol de llicenciat en Medicina y Cirurgia que l' autorisava per exercir la séva professió.

Lo Comissari 's quedá com qui veu visions.

Y Alexis li digué: —Ja veu que puch fer lo que faig sense inconvenients de cap mena. Visitant com á metje 'm moria de fam; en cambi exercint de curandero estich fent una fortuna. Aixís es el mon, y hém de ballar al só que 'ns tocan y hem de pendre 'l pols á gust del públich.

Tením un company que te la desgracia de viure en las immediacions del *Café de Lyon*, situat en lo carrer del Carme, cantonada al carrer de Dou.

Y dihém que té la desgracia de viurehi perque molts días s' arman davant de aquell café unas sardanas, ab lo séu corresponent espinguet de tenora, que n' hi ha pera fer ballar lo cervell al home menos aficionat á la ballaruga. Sardanas á las tardes dels días festius y sardanas á la nit, fins molt després que surten los serenos á cantar l' hora, tant mateix la racció de sardanas resulta una mica massa empadora.

Sembla que 'ls carrers serveixen per transitarhi y no per obstruirlos ab un ball públich. Aixís com l' interior de las habitacions s' ha fet per estarhi tranquils, y no per posarse nerviosos y frenétichs sentint sempre la mateixa música.

Trasladém l' observació al tinent de arcalde senyor Griera, qu' es també vehí de aquell barri tan ensardanat. ¿Es possible que aquella música contínua no li rompi las sevas cavilacions municipalescas?

Que fassi 'l pagés á la Casa Gran, tant se 'ns ne dona. Pero que fassi 'l pagés al carrer del Carme, francament, aixó si que no li perdoném.

Parla un pare del séu fill, y diu:

—No sé á té quína carrera ferli seguir.

Un séu amich li respón:

—Home, aixó ray, observal bé y procura veure si 'l séu carácter despunta per alguna cosa. Segons la inclinació que li notis, dedícal á la carrera que consideris més acomodada ab ella.

—No se.... no se.... Fins ara lo únich que li he notat es qu' es molt puntós.

—Donchs, no t' hi pensis més: pòsal en una fábrica de géneros de punt.

CANTARELLAS

Jo vaig jurar estimarte,
tú vares fer lo mateix:
varem renyi y olvidarnos....
¡ay noya quins juraments!....

Un clotet tens á la galta
qu' es un niuhet de ilusions
¡Qui 'l pogués omplir, nineta,
fins á vessar, de petons!....

P. ALI-OLI.

LA QUESTIÓ DE LA PLASSA DE CATALUNYA

—¡Alto, Pubilla!... Si vol passar, ha de pagar 40 mil duros.

—¿Es l' últim?...

En temps antich s' assegura,
no existía la mentida:
va jurá amor una dona
y va naixer desseguida.

E. PAUSAS R.

Uns te volen per hermosa,
altres perque tens diner,
y jo 't vull perque sé un quènto
que diu molt en favor teu.

De mon cor surten las penas
tan juntas y apilotadas
que topen á la sortida
y al cor me tornan á caure.

RUY DE GORCH.

No volguéu fé agafar zelos
al promés forjant mentidas,
puig el méu, quan li vaig fer
s' empipá y m' enjegá á dida.

PEPETA FORGERON.

de colocar ab molta precaució al péu del asiento
un maletí, diu:

—Aquí 'm sembla que no hi haurá perill.

—Perill?...—pregunta un viatjer.—¿Y donchs que hi porta alguna cosa?

—Res ... un parell de kilos de dinamita.

Pronunciar aquestas paraulas y escapar tots los
passatjers del departament, vá ser obra de un ins-
tant.

Pochs moments després arrancava 'l tren, y 'l sen-
yor que no volia res mes que quedarse sol, posa 'l
maletí sobre l' asiento, l' obra y 'n treu l' esmor-
zar, menjantse'l tranquilament.

—Quan esmorzo—diu—no m' agrada tenir testi-
monis.

En un estudi:

Lo professor, á un alumno que arriba quan la cla-
sse ja fá estona que está comensada:

—Vamos á veure, Martí: ¿per-
qué ha vingut tan tart?—Perque la mamá ha tingut un
noy.—Donchs procuri que aixó no
torni á succehir may mes.

LA NUVIA

Quèntos

Surt un pobre de la taberna;
borratxo com una sopa, y apun-
talantse com pot á una cantona-
da, 's treu lo barret y ab veu mal
articulada y escampant ab l' alé
una gran bravada d' ayguardent,
demana limosna á un transeunt.

—¿No 'us ne doneu vergonya
—diu aquest—de implorar cari-
tat trobantvos com vos trobeu?—Ay senyor!...—contesta 'l po-
bre—es que m' han emborratxat
de limosna!

Llissó de Historia natural.

—¿Quin es lo principal produc-
te dels moltóns?—pregunta 'l pro-
fessor.

—La llana—respón l' alumno.

—¿Y qu' es lo que 's fabrica ab
la llana?

L' alumno calla y 'l professor
senyalantli 'ls pantalóns li pre-
gunta:

—¿De qué s' han fet aqueixos
pantalóns?

—De uns de vells del meu papá.

Un comprador que acaba de
sortir de una botiga, hi torna á
entrar precipitadament.

—Dispensi—diu—¿vol fer lo fa-
vor de mirar si en lloch de cinch
céntims li he donat una pesseta?

Lo botiguer ab molt aplom:

—Es inútil mirarho: aquí no ha
sigut pas.—Veurá; es que portava una
pesseta falsa, y ara no me la
trobo.—Ah.... sent aixís.... esperis: ho
mirarém: podría ser.

Un senyor entra en un cotxe de
primera, en lo qual no hi ha mes
que un siti desocupat, y després

—Avuy soch senyoreta, demá seré
senyora.... ¡Quinas cosas té 'l mon!...

Un home complimentós s' en-
tera de que s' ha efectuat un de-
safio entre dos personas de la
seva coneixensa; pero no un desa-
fio de pura apariencia, sino de
debó, tant que un dels rivals ha
rebut una ferida grave.

Al saberho, agafa 'l sombrero
y se 'n vá dret á la casa del ferit,
ahont s' entera del seu estat, y
expressa la molta pena que li ha
produhit lo desgraciat accident.

Y desde allí 's dirigeix al domi-
cili del vencedor, y no trobantli,
li deixa una targeta, escribintli
ab llapis: «Li dono la méva mes
cordial enhorabona.»

ENDAVINALLAS

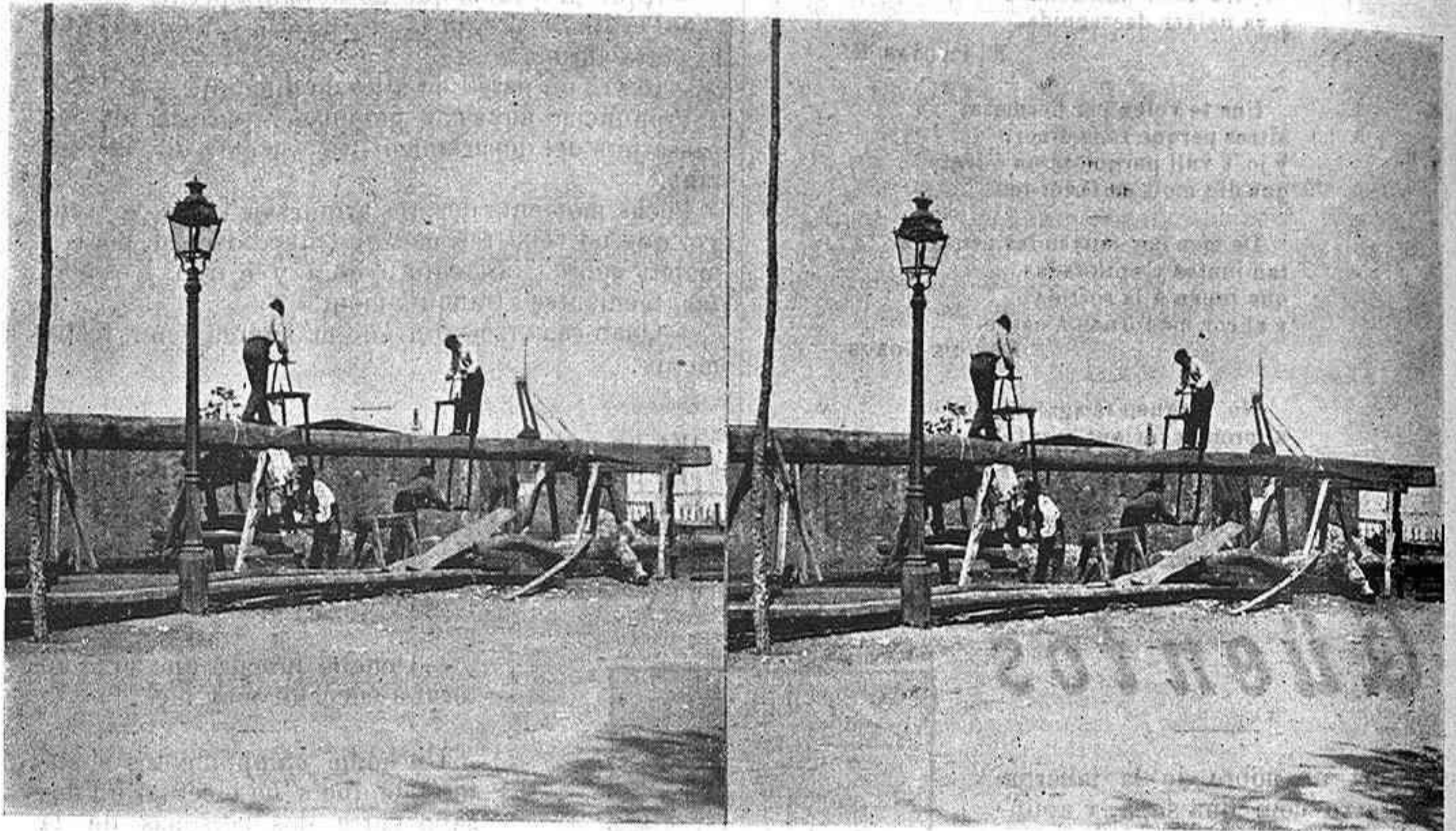
XARADAS

I

—¿Ahont vas, *Quinta-sexta* aixerida
que portas plé *hu*, curull lo cistell?—Es que, noy, m' he posat gallinayre
per guanyarmé lo *prima-dos-terts*.—¿Y vas ara *hu* vendre *hu* la plassa
gallinas mortas ab aquest fret?—*Cinch*. ¿Qué vols que no fassi una
per sostenir la *tot* dels fillets? (mare
Traballar per guanyarlos la vida
segona quinta-quarta-tercer.)—Sabs qu' esteu bé en aquellas barra-
que haveu fet construhir exprofés (cas
per guardaus tota *tercera-primera*
de borrascas que os dona 'l mal temps?)—Mes valdria tenir local propi,
perque d' eixa manera la gent
compraria ab més gust los queviures
que *primera* la plassa tent fret.—Es *hu* dir, que no tot son ganancias
y venent gallinas hi perduu?—Cada día las pérduas son grossas
y no sé pas 'hont arribarém.—No t' espantis per 'xó, *Quinta-sexta*,
que quant te falti lo menester,
pots anar *hu* menjar rabanissas
hu las vinyas del batlle Manel.

ESCOLA VILAFRANQUÍ.

L' ESTEREOSCOP DE «LA ESQUELLA» (*)

A LA BARCELONETA.—SERRADORS.

(Fot. Rus.)

II

Vaig veure l' últim dissapte
en direcció del mercat
tershu-dos d' alló més cayas
carregadas de *total*.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

TRENCA-CLOSCAS

ELISA V. ROSICH MOLET
BURGOS

Combinar aquestes lletres de manera que 'n resulti 'l
títul d' una famosa novela y 'l nom del seu autor.

MAMZELLE PIPÍ.

CADENA DE PUNTS

• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •

Primera ratlla vertical y horisontal: útil per los farma-
céutichs.—Segona: poble catalá.—Tercera: en los cementi-
ris.—Quarta: animal de pel.—Quinta: poble catalá.—Sex-
ta: part d' aucell.—Séptima: poble catalá.—Octava: pa-
rentiu.—Novena: un gra.—Décima: una moneda.—Undé-
cima: un fruyt per ser líquit.—Duodécima: molts arri-
ban á serho.—Décima tercera: vegetal en plural.

PEPET PANXETA.

MUDANSA

—¡Pam! ¡pám! Lo doctor Canuda?
—Aquí está: ¿qué li volia?
—He vingut aquí á troba'l
per veure si 'm curaria.

—Expliquis pues: ¿de qué 's queixa?

—Me queixo de *tot* al pit,
que 'm te neguitós de día
y no 'm deix dormi á la nit.—Si es aixó sol, no s' apuri
al remey es el següent:Unas fregas de *tot* bona
barrejada ab ayguardent....—Si ab aquest remey me cura
l' alabo per totas parts,
y prometo regalarli
un anell de *total* naps.

FIDEL DELFÍ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

3 —Consonant.
1 2 —Musical.
2 5 4 —Per amanir.
2 5 5 6 —Accesori de cuyna
2 3 4 2 5 —Aucell.
1 2 3 4 5 6 —Nom de dona.
5 5 4 3 4 —Flor.
5 2 5 6 —Nom de dona.
3 6 5 —Moneda.
5 6 —Musical.
1 —Consonat.

J. ROMANSOS.

GEROGLIFICH

D I

t o T I L I

COS

I

SALVINI.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

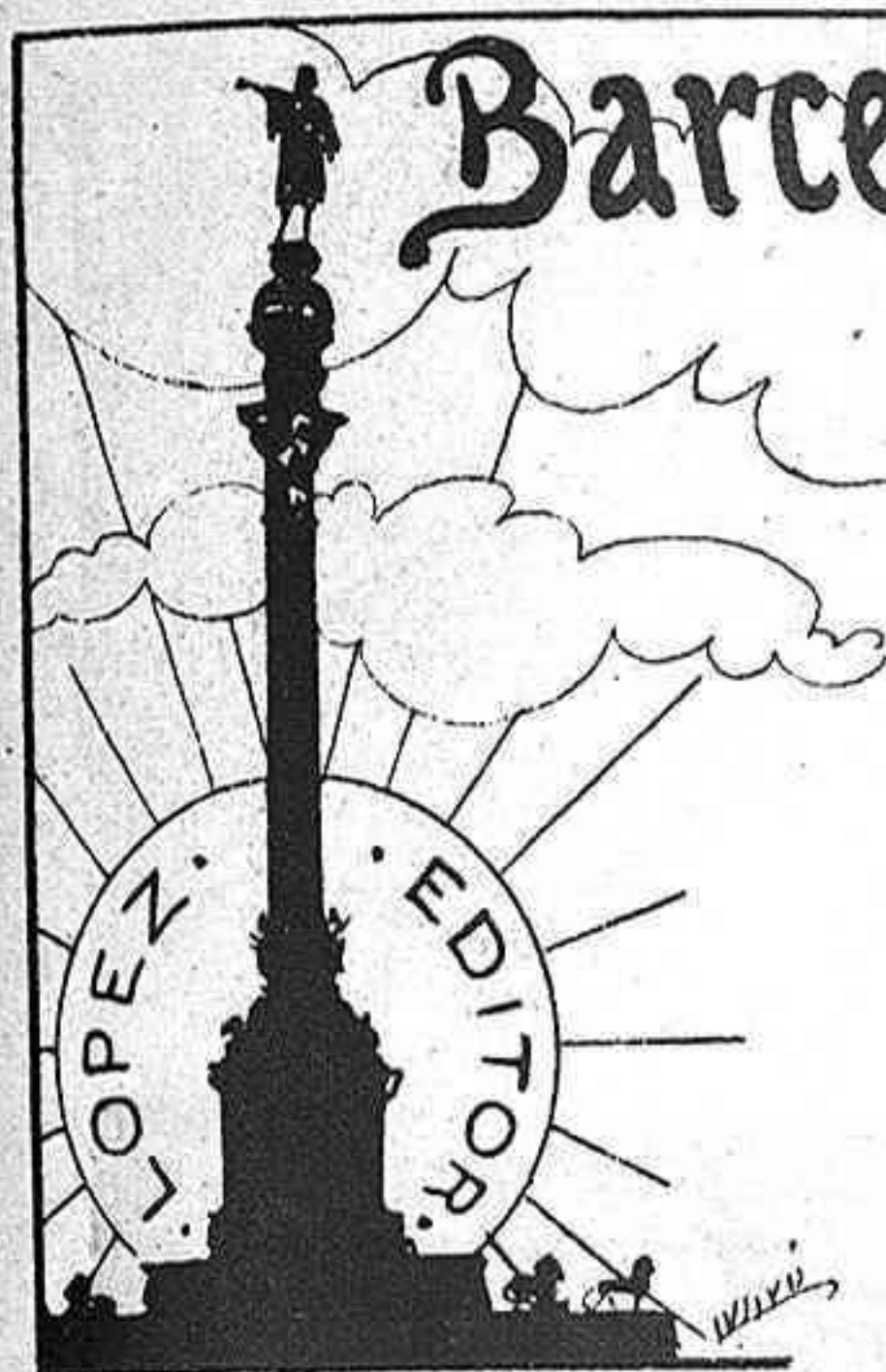
A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

(*) En la llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, trobaran els nostres lectors al preu de 6 pessetas cada un magnífichs y perfeccionats aparatos pera mirai aquestas vistas, á las quals donan un relleu extraordinari.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

CUADERNO 11.º

Barcelona á la vista

HA SALIDO EL

11.º cuaderno

ALREDEDORES

**16 espléndidas fotografías inéditas
16 VISTAS**

de las maravillosas cercanías de Barcelona

Fotografías **RUS** | Grabado **P. BONET** | Papel «**LA VIZCAINA**» | Impresión **LÓPEZ ROBERT**

30 céntimos ★ Provincias **35**. **CUADERNO 11.º**
Fenúltimo de **BARCELONA Á LA VISTA**

Colección **ELZAVIR ILUSTRADA**

<i>M. Hernández Villaescusa: Oro oculto.</i>	Ptas. 2
<i>Vital Aza: Bagatelas.</i>	» 2
<i>Alfonso Pérez Nieva: Agata.</i>	» 2
<i>Nilo María Fabra: Presente y futuro</i>	» 2
<i>Federico Urrecha: Agua pasada.</i>	» 2
<i>E. Pardo Bazán: El tesoro de Gastón</i>	» 2'50
<i>M. Morera y Galicia: Poesías.</i>	» 2

ÚLTIMA OBRA DE

B. Pérez Galdós

MISERICORDIA

Un tomo 8.º Ptas. 3.

COLECCIÓN DIAMANTE (EDICIÓN LÓPEZ)

OBRAS DE LOS MAS NOTABLES ESCRITORES NACIONALES Y EXTRANJEROS

Van publicados **52 tomos**

Acaba de salir
el tomo 52

FIFINA

por **JOSÉ ORTEGA MUNILLA**

Precio: 2 reales.

Juan Valera

A VUELA

PLUMA

Un tomo 8.º Ptas. 4.

SAFO

POR

Alfonso Daudet

Un tomo 8.º Ptas. 3'50

MOROS

Y CRISTIANOS

POR

Rodrigo Soriano

Un tomo 8.º Ptas. 4.

Vicente Colorado

TEATRO

Precedido de una carta
de D. PEDRO A. DE ALAR-
CÓN y una crítica de M. CA-
RICLÉ.

Un tomo 8.º Ptas. 3.

C. GUMÁ, A LA MAJOR BREVETAT

LA SENYORA DE TOTHOM

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútno, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

FANTASÍA (per J. BLANCO CORIS.)

La verge de las flors.